MÔN HỌC
NGUYÊN LÝ KẾ TOÁN

Copyright © 2009 by UEF

CHUYÊN ĐỀ 11
KẾ TOÁN
NỢ PHẢI TRẢ

Nợ phải trả là nghĩa vụ hiện tại phát sinh từ các giao dịch đã qua mà doanh nghiệp phải thanh toán từ các nguồn lực.

Nợ ngắn hạn

Là các khoản nợ đến hạn trong vòng 1 năm hoặc 1 chu kỳ kinh doanh bình thường.

Vay ngắn hạn
Phải trả cho người bán
Thuế và các khoản phải nộp NN
Phải trả người lao động
Phải trả, phải nộp khác

Phải trả người lao động

- Lương
  - Ghi nhận là một khoản chi phí
  - Lập bảng tính lương vào cuối mỗi tháng, tuần
- Các khoản trích theo lương
  - Bảo hiểm xã hội (22%)
    - Người sử dụng lao động : 16%
    - Người lao động: 6%
  - Bảo hiểm y tế (4,5%)

    Người sử dụng lao động : 3%
    - Người lao động: 1,5%
  - Bảo hiểm thất nghiệp (3%)
    - Nhà nước: 1%
    - Người sử dụng lao động : 1%
    - Người lao động: 1%

Ví dụ: (đơn vị: triệu đ)

1. Tính lương phải trả của tháng 3/2010 cho các bộ phận: bán hàng 10, QLDN 20, công nhân SX 40, nhân viên quản lý xưởng SX 10.
2. Trích BHXH, BHYT, BHTN phần DN chịu lần lượt 16%, 3%, 1% trên tiền lương phải trả.
3. Trừ lương người lao động về các khoản: BHXH 6%, BHYT 1,5%, BHTN 1%.
4. Chi tiền mặt trả lương cho người lao động.

- Tính lương phải trả cho các bộ phận: bán hàng 300, QLDN 700.
- Trích BHXH, BHYT, BHTN phần DN chịu lần lượt theo các tỷ lệ là 16%, 3% và 1%
- Trừ lương người lao động về các khoản BHXH, BHYT, BHTN lần lượt là 6%, 1,5% và 1%.
- Chi tiền mặt trả phần lương còn lại cho người lao động.

Chi phí lương và các khoản trích theo lương

Ngày	Nghiệp vụ	TKĐỨ	Nợ	Có
31.5	Chi phí bán hàng	641	**300**	
	Chi phí quản lý doanh nghiệp	642	**700**	
	Phải trả người lao động	334		**1,000**
	Chi phí bán hàng	641	**60**	
	Chi phí quản lý doanh nghiệp	642	**140**	
	Phải trả, phải nộp khác	338		200

Các khoản khấu trừ lương

Ngày	Nghiệp vụ	TKĐỨ	Nợ	Có
31.5	Phải trả, người lao động	334	**85**	
	Phải trả khác	338		**85**
	Các khoản khấu trừ lương			
02.06	Phải trả người lao động	334	**915**	
	Tiền mặt	111		**915**
	Thanh toán lương			
02.06	Phải trả, phải nộp khác	338	**285**	
	Tiền gửi NH	112		**285**
	Nộp BHXH, BHYT, BHTN			

Nợ phải trả ước tính

- Công ty thường có các chính sách bảo hành sản phẩm
- Chi phí bảo hành sản phẩm được ước tính vào cùng kỳ mà doanh thu thực hiện

Ngày	Nghiệp vụ	TKĐƯ	Nợ	Có
	Chi phí bảo hành	641		
	Dự phòng phải trả	352		

Nợ dài hạn

Là các khoản nợ có thời gian thanh toán hơn 1 năm.

Vay dài hạn
Trái phiếu phát hành
Quỹ dự phòng trợ cấp mất việc làm
…

Nợ phải trả

NỢ PHẢI TRẢ	2008	2007
Nợ ngắn hạn		
Vay ngắn hạn	$ 16,260	$-0-
Phải trả người bán	3,590	9,610
Thuế và các khoản phải nộp	2,770	4,250
Phải trả người LĐ	810	650
Phải trả, phải nộp khác	6,000	5,000
Tổng cộng nợ ngắn hạn	29,430	19,510
Nợ dài hạn	80,200	73,200
Tổng cộng Nợ phải trả	$109,630	$92,710

Trái phiếu

Trái phiếu là hợp đồng vay vốn giữa bên đi vay và chủ nợ.

Trái phiếu

- Giá trị ghi nhận nợ của bên đi vay (bên phát hành trái phiếu) gọi là mệnh giá hay giá trị danh nghĩa.
- Mệnh giá trái phiếu thường được thanh toán 1 lần khi trái phiếu đến hạn.

Trái phiếu

- Trái phiếu thường có lãi suất cố định còn gọi là lãi suất hợp đồng hay lãi suất danh nghĩa.
- Chi phí tiền lãi trái phiếu thường được thanh toán định kỳ.

Tiền lãi = Mệnh giá × Lãi suất cố định × Thời gian

Trái phiếu

Trái phiếu phát hành phải luôn bằng với mệnh giá?

g ty cổ phần
hát hành trái
với tiền lãi
n định kỳ và
nợ gốc thanh toán khi
đến hạn.

Trái phiếu

-Trái phiếu phát hành bằng mệnh giá

-Trái phiếu phát hành thấp hơn mệnh giá

-Trái phiếu phát hành cao hơn mệnh giá

Lãi suất	Giá trị phát hành
Thực tế = Danh nghĩa	**Trái phiếu ngang giá**
Thực tế > Danh nghĩa	**Trái phiếu có chiết khấu**
Thực tế < Danh nghĩa	**Trái phiếu có phụ trội**

Ví dụ

Vào ngày 1.4.2008, công ty MCC phát hành 350 trái phiếu có mệnh giá 20 tr.đ kỳ hạn 5 năm, lãi suất hàng năm là 8% đến thanh toán vào mỗi 6 tháng.

Giá trị đến hạn hay **mệnh giá**

Lãi suất trái phiếu cố định

Ví dụ

Ngày 1.4 - Phát hành trái phiếu

Ngày	Nghiệp vụ	TKĐỨ	Nợ	Có
01.04	Tiền	111	**7,000**	
	Trái phiếu phát hành	3431		**7,000**
	Phát hành trái phiếu ngang giá			

Ví dụ

Ngày 30.9- Thanh toán tiền lãi định kỳ

Ngày	Nghiệp vụ	TKĐỨ	Nợ	Có
30.09	Chi phi tài chính	635	**280**	
	Tiền	111		**280**

Tiền lãi = 7,000 x 8% x 6/12 = 280

Ví dụ

Thanh toán trái phiếu khi đến hạn

Ngày	Nghiệp vụ	TKĐỨ	Nợ	Có
1.04	Trái phiếu phát hành	3431	**7,000**	
	Tiền	111		**7,000**
	Thanh toán trái phiếu đến hạn			

Nợ tiềm tàng

Là nghĩa vụ nợ có thể phát sinh nếu sự kiện xảy ra trong tương lai.

Nợ tiềm tàng

Nếu khoản nợ tiềm tàng chắc chắn sẽ làm phát sinh một khoản chi phí mà số tiền có thể ước tính một cách đáng tin cậy, thì khoản nợ này phải được trình bày trên bảng cân đối kế toán như một khoản ***Dự phòng phải trả***.

Kết thúc phần 11